

FINANSSIVALVONTA
FINANSINSPEKTIONEN
FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY

Valvottavatilaisuus luottolaitosten valvontatietojen raportoinnista

Finanssivalvonta 20.9.2017

1. Raportointi Finanssivalvonnalle

- 1.1 Valvontatiedon raportoinnin organisointi Finanssivalvonnassa (Jaana Rantama)
- 1.2 Rikemaksuprosessi (Jaana Rantama)
- 1.3 EKP:n ja EBAn rooli (Jussi Eronen)
- 1.4 Tekniset raportointimuutokset (Jussi Eronen)

2. Keskeiset raportointimuutokset viitepäivämäärästä 31.3.2018 alkaen (DPM 2.7)

- 2.1 COREP – valtiovastuiden raportointi (Tülin Bedretdin)
- 2.2 COREP – operatiivisen riskin raportointi (Erja Pullinen)
- 2.3 COREP ALM – maturiteettiluokkia koskeva raportointi (Tomi Halme, Jaana Suihko)
- 2.4 FINREP – IFRS 9:n aiheuttamat muutokset (Sinikka Taskinen)

3. Teema-arvio viranomaisraportoinnin järjestämisestä ja raportoinnin laadunvarmistuksesta (Sinikka Taskinen)

4. Raportoinnin laadunvarmistus Finanssivalvonnassa (Arttu Kiviniemi)

- 4.1 ITS-raportoinnin laadunvarmistusprosessi
- 4.2 Tarkistusten automatisointi

5. Muuta ajankohtaista

- 5.1 Katsaus järjestämättömistä saamisista ja lainanhoitojoustoista
- 5.2 Muutokset luototussuhteen laskentaa koskevaan MOKiin 3/2015 (Jukka Aaltonen)

FINANSSIVALVONTA
FINANSINSPEKTIONEN
FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY

1. Raportointi Finanssivalvonnalle

Jaana Rantama

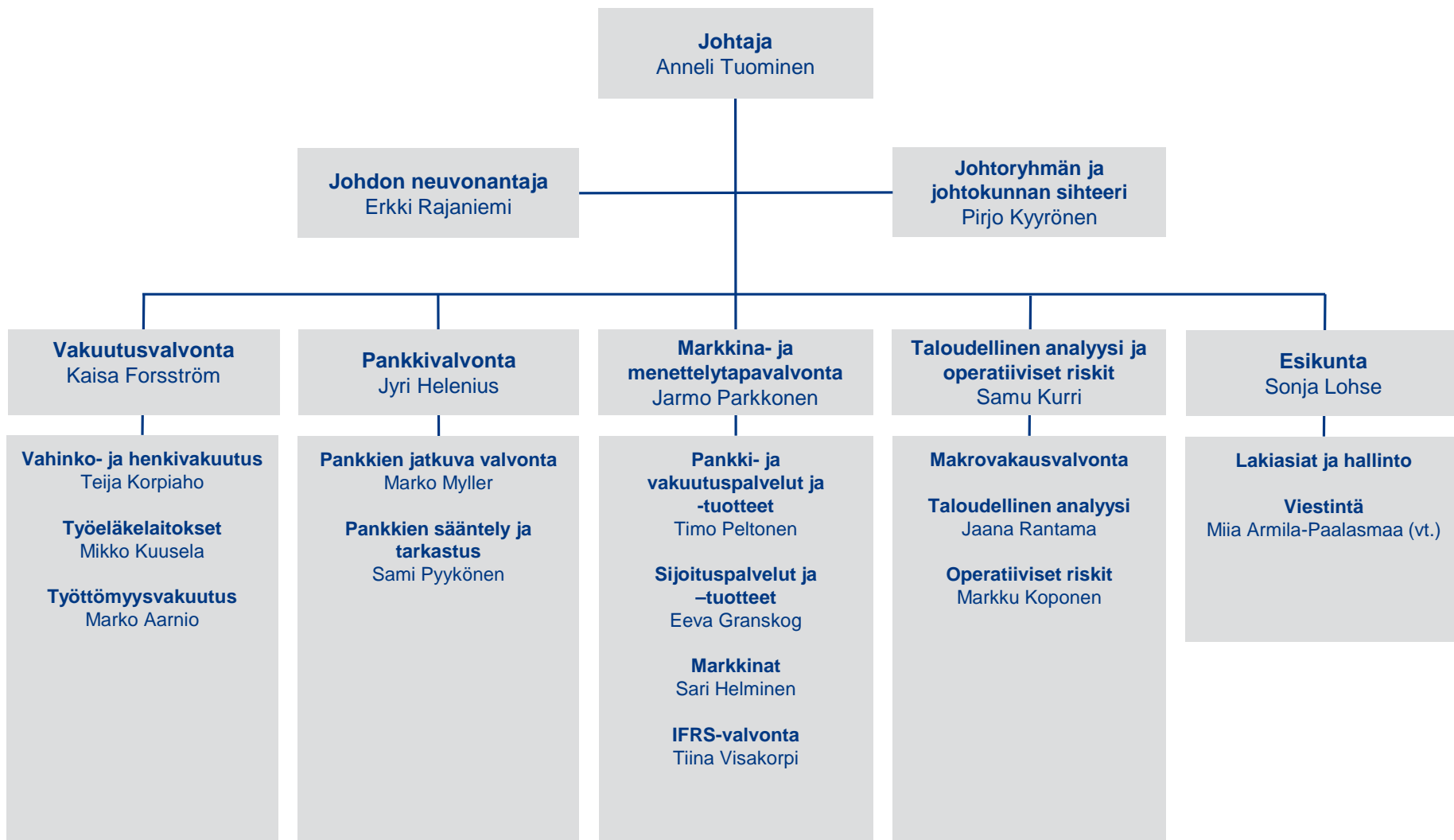

1.1 Valvontatiedon raportoinnin organisointi Finanssivalvonnassa

Jaana Rantama

Finanssivalvonnan organisaatio

Luottolaitosten valvontatiedon raportoinnin organisointi

Taloudellinen analyysi ja operatiiviset riskit Samu Kurri

Taloudellinen analyysi

Jaana Rantama

- Raporttien saapumisen seuranta ja laadun valvonta
- Lähetykset: EKP, EIOPA, ESMA
- FINREP:
  - pl. 18 & 19
- COREP:
  - OF
- COF

Operatiiviset riskit

Markku Koponen

- COREP:
  - op.riski

Pankkivalvonta Jyri Helenius

Pankkien tarkastus ja sääntely

Sami Pyykönen

- COREP:
  - markkinariski
  - LCR DA
  - NSFR
  - ALM
  - luottoriski
  - LE
  - LR
- AE
- FP
- SBP
- FINREP:18 & 19
- Palkitseminen
- RVA
- S
- V
- R
- M
- KP
- Lähipiiri
- LTC

Suomen Pankki

Hallinto-osasto IT-yksikkö

- Järjestelmien toteutus, ylläpito ja tekninen tuki
- Tiedonkeruusovellusten tuottaminen

Lyhenneluettelo esityksen lopussa

1.2 Rikemaksuprosessi

Jaana Rantama

Raportoinnin laiminlyöntiin liittyvät sanktiot

Merkittävät pankit (Significant institutions, SI)

Raportointivaatimus perustuu	Raportit	Laiminlyönnin käsittelee
EU:n vakavaraisuusasetus (CRR) tai EKP:n päätös/asetus	FINREP, COREP, LE, LCR DA, NSFR, AE, LR, OF ALM, COF, FINREP/solo	EKP
Luottolaitosdirektiivi (CRD)	SBP	FIVA EKP:n pyynnöstä
Kansallinen lainsäädäntö	S, R, V, M, RVA, KP, LTC	FIVA, mutta keskustelee ensin EKP:n kanssa

- EKP:n prosessi (Data quality escalation process) etenee asteittain pankille lähetettävästä kirjeestä mahdolliseen sakkioon
- Uusi raportoinnin laatua mittaava tiedonkeruu virheistä, uudelleenlähetyksistä ja viivästyksistä kansallisilta valvojilta EKP:lle
  - SI Highest pankeille Q4/2017, SI Remaining pankeille Q1/2018
  - Vaikuttaa SREP-arvioon

Raportoinnin laiminlyöntiin liittyvät sanktiot

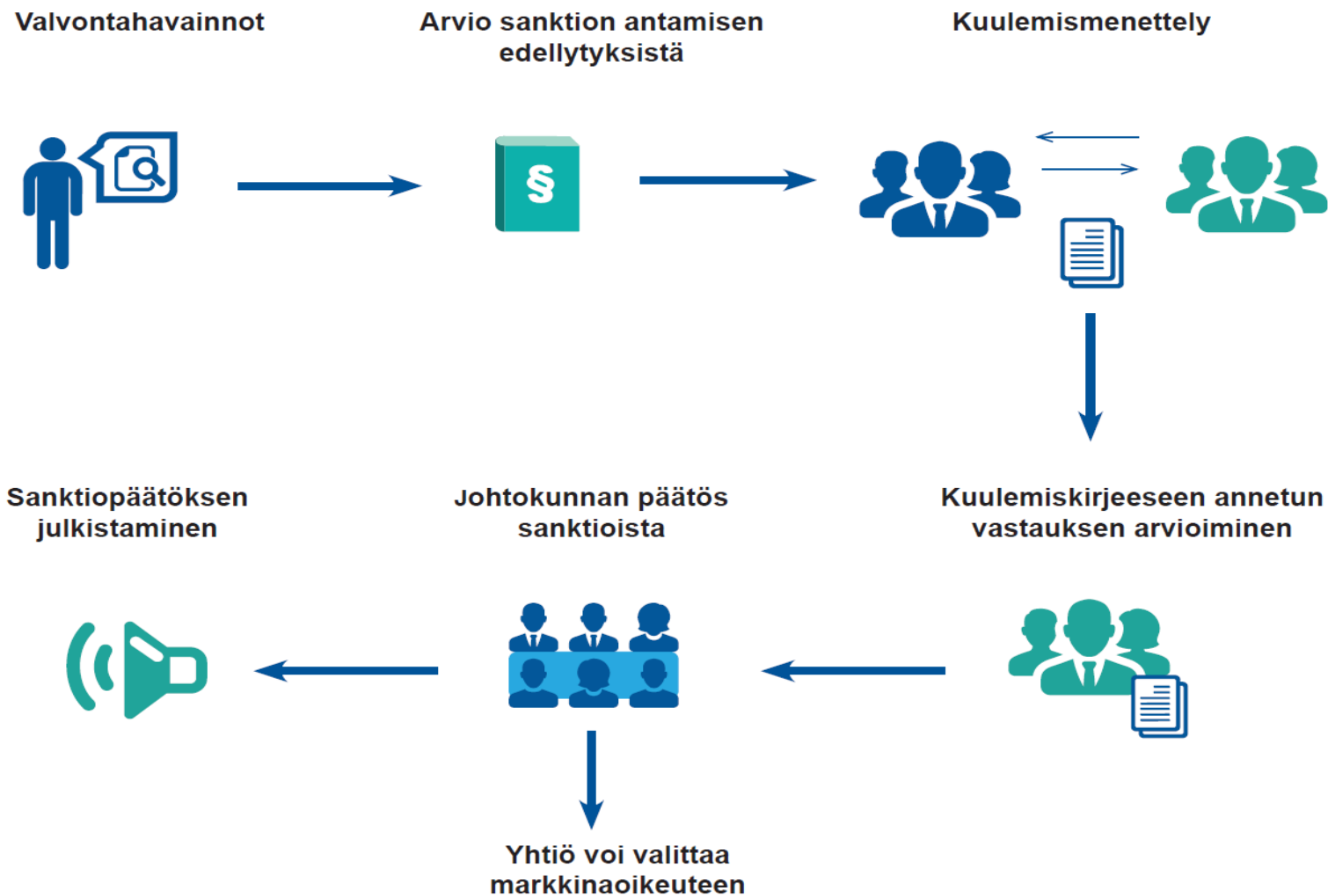
Muut kuin merkittävät pankit

(Less significant institutions, LSI)

Raportointivaatimus perustuu	Raportit	Laiminlyönnin käsittelee
EU:n vakavaraisuusasetus (CRR) tai luottolaitosdirektiivi (CRD)	FINREP, COREP, LE, LCR DA, ALM, NSFR, AE, LR, OF, SBP	FIVA
EKP:n päätös/asetus, joka velvoittaa toimimaan EKP:n suuntaan	COF, FINREP/solo	EKP
Kansallinen lainsäädäntö	S, R, V, M, RVA, KP, LTC, FINREP/solo	FIVA

Sanktioprosessi

1.3 EKP:n ja EBAn rooli

Jussi Eronen

- EBA laatii tiedonkeruiden lomakemallit, täyttöohjeistuksen sekä IT-määritykset (DPM-malli ja taksonomia)
- Versiopäivityksillä muokataan tiedonkeruita kansallisten valvojen, raportojien sekä EBA:n Q&A -prosessin kautta esiin nousseiden ongelma-alueiden osalta sekä korjataan virheitä
- Laajojen uusien raportointikonajaisuuksien osalta Tiedonkeruusovelluksella tiheä päivitystarve
  - Finanssivalvonta julkaisee EBA:n määritysmuutosten myötä uusia versioita Tiedonkeruusovelluksesta
  - Tiedonkeruusovelluksesta julkaistaan DPM-versioiden päivitysten lisäksi päivityksiä, joissa on huomioitu muut sovelluksen toiminnassa ilmenneet kehitys- ja korjaustarpeet
  - Jatkossa tiedotus Finanssivalvonnan Raportointi-osiossa

- Finanssivalvonta velvollinen jakamaan Euroopan unionin ja EKP:n asetusten alaiset valvontatiedot sekä kansallisessa tiedonkeruussa kerätyn datan EKP:lle
  - EKP kerää tarvitsemansa datan aina kansallisten valvojen kautta, ei suoraan valvottavilta
  - EKP määrittänyt kansallisille valvontaviranomaisille tiukat määräajat valvontatietojen edelleen toimittamiseen EKP:lle
  - Kansallisten valvojen tarkistettava raporttien oikeellisuus teknisten ja sisällöllisten seikkojen näkökulmasta ja pyydettävä valvottavilta mahdolliset korjaukset
  - EKP:ltä ja EBA:ta korjauspyyntöjä viimeisimpään raportointiajankohtaan ja myös historiaan
  - Lisäksi tilapäisiä tiedonkeruita (STE)
- EKP käyttää tietoa pankkien valvontaan esim. luokittelu, ”valvojan arvio”
- EKP välittää nykyisin suuren osan datasta EBA:lle, joka julkaisee sen pohjalta muodostettuja analyysiraportteja EU:n pankkisektorista¹

¹EBA Risk dashboard = <https://www.eba.europa.eu/risk-analysis-and-data/risk-dashboard>

- Kansallisten valvojen tulee toimittaa EKP:lle säännöllisin välein vakio muotoinen tilasto, jossa on eriteltyä jokaisen Finanssivalvontaan saapuneen raporttiversioiden tietoja EBA:n ITS-tiedonkeruiden osalta
- Raportoitavia tietoja ovat muun muassa raporttiversioiden saapumisajankohta sekä raporttiversiolla olevien validointivirheiden kokonaismäärä
- Tietoja tarvitaan myös Finanssivalvonnan sisäiseen raportoinnin laadun seurantaan
- Tilasto toimitetaan EKP:lle Q4/2017 raportoinnista alkaen
- EKP on myös suunnittelemassa kansallisten valvojen raporttien käsittelyprosessien harmonisointia (ei hyväksytty, aikataulu avoin):
  - Valvojen on luotava testi ympäristö, johon valvottavat voivat lähettää raportteja tarkistettavaksi ennen lopullisten raporttien toimittamista
  - Valvottavan ylimmän johdon on allekirjoitettava lähetettävät raportit
  - Kansallinen valvoja lähettää raportit automaattisesti EKP:lle ilman tarkistusta
  - Aikaikkuna, jolloin raportit voi toimittaa valvojalle

1.4 Tekniset raportointimuutokset

Jussi Eronen

DPM- ja taksonomiapäivitykset

DPM	Taksonomian julkaisujankohta	Käyttöönotto	Sisältömuutokset
2.6	18.1.2017	30.6.2017	- SBP: Rakenteellisia muutoksia raportointilomakkeisiin (viitepäivämäärä 31.12.2017)
2.7	7.4.2017	31.3.2018	- COREP: Uusi lomake C 33.00 valtiovastuiden yksityiskohtaisempaan raportointiin - COREP: Operatiivisen riskin yksityiskohtaisempi raportointi, mm. uusi lomake C 17.02 - COREP ALM: Maturiteettiluokkia koskeva lomake C 66.01 raportoitavaksi - FINREP: IFRS 9:n mukainen raportointi
2.8	Arvioitu 03/2018	31.12.2018	- COREP: Muutoksia SBP-raportointiin - COREP: Muutoksia Pilari 2 vakavaraisuuslukuihin - COREP: Uusi lomake Prudent Valuation-raportointiin
2.9	Arvioitu 11/2018	31.12.2019	- COREP: Muutoksia SBP-raportointiin - COREP: Muutoksia Funding Plans-raportointiin - COREP: CRR2:n edellyttämät muutokset * <ul style="list-style-type: none"> - Markkinariski MKR * - Luottoriski CR SA ja CR IRB * - Maksuvalmiusvaatimus LCR * - Vähimmäisomavaraisuusaste LR * - Julkistamisvaatimus (Pilari 3) * - COREP: Muutoksia arvopaperistettujen positioiden raportointiin * - COREP: Muutoksia likviditeetin lisämetriikan raportointiin - COREP: Muutoksia luottoriskiraportointiin - FINREP: Muutoksia järjestämättömien raportointiin ja joihinkin tuloslaskelmaeriin

* Alustava arvio

- Raportointia koskevat tiedotteet julkaistaan [Finanssivalvonnan verkkosivuston Raportointi-osiossa, ns. Raportointitiedotteet](#)
Tiedotteista kannattaa tilata sähköposti-ilmoitus, ohje Raportointitiedotteet sivulla
- Jakelu-palvelussa julkaistaan jatkossa linkki Raportointitiedotteeseen, varsinainen tiedote julkaistaan Raportointi-osiossa
- Varmistetaan, että tieto tavoittaa myös ne henkilöt, jotka eivät ole kirjautuneet Jakelu-palvelun käyttäjiksi

Finanssivalvonnan raportointia koskevan yhteydenottokäytännön uudistus

- Raportointia koskevat yhteydenotot keskitetään yhteissäähköpostiosoitteisiin henkilökohtaisten sähköpostiosoitteiden ja puhelujen sijaan
- Sähköpostiosoitteet
  - EBA:n ITS-raportointiin liittyvät tekniset kysymykset ja tulkintakysymykset (XBRL/XML)
EBAREportingHelpdesk(at)fiva.fi (ent. COREPHelpdesk(at)fiva.fi, ITShelpdesk(at)fiva.fi)
  - Finanssivalvonnan tiedonkeruisiin liittyvät tekniset kysymykset ja tulkintakysymykset (.csv)
VIRATIhelpdesk(at)fiva.fi
  - AIFMD-raportointiin liittyvät tekniset kysymykset ja tulkintakysymykset
AIFMDReportingHelpdesk(at)fiva.fi
  - Solvenssi II -raportointiin liittyvät tekniset kysymykset ja tulkintakysymykset
S2Helpdesk(at)fiva.fi
  - Jakelu-palveluun liittyvät tekniset kysymykset
JakeluHelpDesk(at)fiva.fi
- [Tarkempi jaottelu tiedonkeruista](#) löytyy Finanssivalvonnan verkkopalvelusta
- Rahoitus-sähköpostiosoitteeseen lähetetään ainoastaan raportit
- Raportointi-sähköpostiosoitteessa käsitellään ainoastaan raportteihin esim. korjauspyyntöihin liittyvä viestintä

- Jakelu-palvelussa tarjotaan jatkossa FIVA Tiedonkeruusovelluksesta (XBRL/XML) demoversioita
  - Julkaistaan erityisesti DPM-versioiden päivitysten yhteydessä
  - Mahdollista testata tulevan DPM-version taksonomioiden mukaisia työkirjoja
  - Ei lopullinen raportointiin tarkoitettu sovellusversio
  - Kehitystyö jatkuu Fivassa lopulliseen raportointiin tarkoitettuun julkaistavaan sovellusversioon asti
  - DPM-version päivitykseen liittyvässä ensimmäisessä demoversiossa mahdollisuus syöttää arvoja, tallentaa toimitustiedosto ja csv-tiedosto sekä tuoda tietoja työkirjalle
  - Edistyneemmässä demoversiossa myös käännökset ja uudet validointikaavat
- Tavoitteena julkaista ensimmäinen EBAn DPM 2.7 -version mukaiset lomake- ja taulukkomuutokset sisältävä demoversio syyskuun aikana
- Palautteet ja kysymykset yhteisähköpostiosoitteisiin

2. Keskeiset raportointimuutokset viitepäivämäärästä 31.3.2018 alkaen (DPM 2.7)

2.1 COREP – valtiovastuiden raportointi

Tülin Bedretdin

2.1 COREP – valtiovastuiden raportointi (General governments)

■ Raportointimuutosten taustaa

- Valvojilla on tarve saada yksityiskohtaista, kokonaisvaltaista ja vertailukelpoista tietoa valtiovastuista.
- Varmistetaan säännöllinen tiedonkeruu stressitestien ja transparency harjoituksen tarpeita varten (aikaisemmin katettiin ad hoc kyselyillä)

■ Raportointimuutokset lyhyesti

- Uusi lomake C 33.00
- Valtiovastuilla tarkoitetaan tässä yhteydessä:
  - general governments: central governments, state or regional governments, and local governments, including administrative bodies and non-commercial undertakings, but excluding public companies and private companies held by these administrations that have a commercial activity (which shall be reported under ‘non-financial corporations’); social security funds; and international organizations.
  - julkisyhteisöt: valtionhallinto, osavaltionhallinto tai aluehallinto ja paikallishallinto, mukaan lukien hallintoelimet ja yleishyödylliset yritykset, paitsi sellaiset näiden hallintojen hallussa olevat osakeyhtiöt ja yhtiöt, jotka harjoittavat kaupallista toimintaa (nämä ilmoitetaan kohdassa ”muut kuin rahoitusalan yritykset”); sosiaaliturvarahastot; ja kansainväliset järjestöt.

2.1 COREP – valtiovastuiden raportointi (General governments)

- Raportointi alkaa kesäkuussa 2018 (puolivuositainen raportointi), eriteltynä:
    - Velallisen kotipaikan mukaan
    - Kirjanpidollisen jaottelun mukaan
    - Sääntelykäsittelyn mukaan
    - Jäljellä olevan maturiteetin mukaan
  - Suhteellisuusperiaate:
    - a) Valtiovastuiden kirjanpitoarvo on ≥ 1 % kaikista saamisista ja saamistodistuksista
    - b) Kotimaan saamiset ovat < 90 % kaikista saamisista (eli ulkomaan saamisten määrä on ≥ 10 %)
- Raportointivaatimukset:
- $\Rightarrow$ Molemmat ehdot a) ja b) täyttyvät $\Rightarrow$ kokonaisraportti + maakohtainen raportointi.
  - $\Rightarrow$ Jos ainoastaan ehto a) täyttyy $\Rightarrow$ kokonaisraportti + kokonaisraportti ulkomaan saamisista

- S-raportti on päällekkäinen Finrepin kanssa – tarvitaanko sitä todella?
- Aikaisemmin Finrepistä ei saanut tietoa toimialakohtaisesta järjestämättömien saamisten määrästä – nyt kuitenkin F 20.07 maantieteellinen jakauma luotoista yrityksille NACE/TOL-toimialaluokittain ja vastapuolen kotipaikan mukaan.
- Finrepistä ei saa tietoa asunto-osakeyhtiöiden saamisista, erääntyneistä ja järjestämättömistä saamisista ja arvonalentumistappioista. Saamiset asunto-osakeyhtiöiltä on osa kiinteistötoimialan rahoitusta.
- Asunto-osakeyhtiöiden rakenne, toiminta ja rahoitus ovat EKP:ssä melko tuntemattomia.
  - Keskimäärin asunto-osakeyhtiöihin liittyvä rahoitus on vähäriskisempää kuin normaali yritysrahoitus => jos säännönmukaista raportointia ei olisi, pankit joutuisivat toimittamaan ad hoc raportteja, ja perustelemaan rahoituksen vähäriskisyyttä.
  - Menettäisimme aikasarjat.

2.2 COREP – operatiivisen riskin raportointi

Erja Pullinen

Raportointimuutosten taustaa

- Operatiivisten riskien tappiot ovat kasvaneet kansainvälisesti merkittävästi viime vuosina
- Valvojilla tarve saada yksityiskohtaisempaa tietoa tappiotapahtumista

Raportointimuutosten sisältö

- Määritely uudelleen instituutiot, joiden pitää raportoida operatiivisen riskin tappiotiedot
- Tähän asti velvollisuus on ollut operatiivisen riskin edistynyttä tai standardimenetelmää käyttävillä pankeilla, mutta muutoksen jälkeen myös **merkittävillä** operatiivisen riskin perusmenetelmää käyttävillä pankeilla
- Merkittävyys määritelty ITS Artikla 5(b) kohta 2(b) (vähintään yksi kriteereistä täyttyy):
  - ii) Tase yli 30 mrd euroa; iii) tase yli 5 mrd euroa ja 20% sijaintimaan BKT:sta; iv) kolmen suurimman pankin joukossa taseen loppusummalla mitattuna; v) monikansallinen pankki, jonka taseen loppusumma yli 5 mrd ja 20% toiminnasta muussa kuin pääkonttorin sijaintimaassa

2.2 COREP – operatiivisen riskin raportointi

- Eritelty viimeisimmän raportointikauden tappiot edellisten kausien tappioista (C 17.00 –lomake korvattu uudistetulla C 17.01 – lomakkeella)
  - huomioidaan mm. palautukset
- Suurimmista (100.000 euroa ylittävistä) tappioista kerätään yksityiskohtaiset tiedot (uusi raportointilomake C17.02)
  - 10 suurinta tappiota ja jokaisen tappiotyypin suurin tappio, yhteensä enintään 17 tapahtumaa
- Operatiivisten riskien tappiotietojen raportointi puolivuositain
- Kansallinen Finanssivalvonnan operatiivisten riskien määräyksiin ja ohjeisiin perustuva tappiotapahtumien vuosiraportointi (10.000 euroa ylittävät 5 suurinta tapahtumaa) säilytettäneen myös jatkossa
- Omien varojen raportointilomakkeeseen (C 16.00) ei muutoksia

2.3 COREP ALM – maturiteettiluokkia koskeva raportointi

Tomi Halme, Jaana Suihko

2.3 Katsaus likviditeetin lisämetriikan raportointiin (1/2)

2013

- EBA julkaisi 18.12.2013 ITS-luonnoksen likviditeetin lisämetriikan raportoinnista
- Luonnoksessa ehdotettu ensimmäinen raportointiajankohta Q3/2017

2014

- EBA julkaisi 25.7.2014 päivitetyn version likviditeetin lisämetriikan raportoinnista
- Muutokset raportointiformaattiin ja eräitä täsmennyksiä ohjeisiin

2015

- EBA julkaisi 17.7.2015 tilannepäivityksen likviditeetin lisämetriikan raportoinnin tilanteesta
- Raportoinnin alku siirtyy vähintään 3 kk eteenpäin, koska komissio ei ollut hyväksynyt asetusta
- **Komission ilmoitus 13.8.2015, että EBA:n ITS-luonnos ei kelpaa, vaan siihen pitää tehdä muutoksia**
- Maturiteettiluokkia koskevan taulukon poistaminen ja raportointi alkamaan ajankohdasta 2016/Q1

2.3 Katsaus likviditeetin lisämetriikan raportointiin (2/2)

2016

- **Komissio hyväksyi 1.3.2016 asetuksen (EU) 2016/313, jolla saatettiin voimaan likviditeetin lisämetriikan raportointi**
  - Raportoinnin alku 2016/M4 tai 2016/Q2
  - Raportointi koostuu tauluista C 67.00 – C 71.00
- **EBA julkaisi 16.11.2016 konsultaation likviditeetin lisämetriikan raportoinnista**
  - Muutettu C 66.00 lomake mukaan raportointiin ja eräitä täsmennyksiä muihin lomakkeisiin ja ohjeisiin

2017

- **EBA julkaisi 7.4.2017 lopullisen ITS-luonnoksen likviditeetin lisämetriikan raportoinnista**
  - Muutokset mukana raportointiversiossa 2.7, joka tulee voimaan raportoitaessa tietoja ajankohdalta 2018/Q1
- **Komissio hyväksyy xx.xx.2017 asetuksen (EU) 2017/xx, jolla saatetaan voimaan likviditeetin lisämetriikan uudistettu raportointi**

2018

- **Uusien lomakkeiden (C 66.00 – C 71.00) raportointi alkaa ajankohdasta 2018/Q1(?)**

2.3 COREP ALM – maturiteettiluokkia koskeva raportointi

- COREP C 66.00 -lomakkeen raportointi alkanee ajankohdasta 31.3.2018
  - Ajankohta riippuu täysin komission päätöksestä
- Samassa yhteydessä tulossa eräitä tarkennuksia muihin COREP ALM – raportointikokonaisuuteen kuuluviin lomakkeisiin
  - Muutokset muihin tauluihin ja täyttöohjeisiin tehty EBA:n Q&A:ssa esille tulleiden kysymysten perusteella
- C 66.00 lomake ja täyttöohjeet nähtävissä mm. [EBA:n verkkopalvelussa](#)
  - Samassa yhteydessä nähtävissä myös suunnitteilla olevat muutokset muihin COREP ALM –raportointikokonaisuuden lomakkeisiin
- Kansallinen M-raportointi loppunee, mikäli C 66.00 -lomakkeiden raportointi alkaa ja niiden tietosisältö vastaa riittävässä määrin M-raportointia
  - Nykyinen luonnos vastannee riittävässä määrin Fivan tarpeita ja mahdollistaa M-raportoinnista luopumisen
  - M-raportoinnin viimeinen raportointiajankohta olisi 2017Q4, jos C 66.00 lomake mukana jo 2018/Q1 raportoinnissa
  - Sivuliikkeille ei ole suunnitteilla korvaavaa raportointia

2.4 FINREP – IFRS 9:n aiheuttamat muutokset

Sinikka Taskinen

- Rahoitusinstrumenttistandardi IFRS 9 korvaa nykyisen IAS 39:n ja tulee voimaan 1.1.2018
- Standardin olennaisimmat muutokset liittyvät:
  - rahoitusinstrumenttien luokitteluun ja arvostamiseen
  - arvonalentumisiin ja
  - suojauslaskentaan
- Standardin muutokset heijastuvat Finrep-tauluihin
- Samassa yhteydessä tiettyjä Finrep-raportoinnissa käytettäviä käsitteitä on tarkennettu
  - Esim. gross carrying amount

2.4 FINREP- Rahoitusinstrumenttien luokittelu ja arvostus

■ Saamisten viisi arvostusluokkaa

- Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat pl. kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät
- Käyvän arvon optio
- Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat
- Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvarat

■ Velkojen arvostusluokkiin ei muutoksia

- Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvelat
- Käyvän arvon optio
- Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvelat

2.4 FINREP - Arvonalentumistappiot

- IFRS 9:n uusi arvonalentumismalli ja sen mukainen raportointi heijastuu erityisesti seuraaviin Finrep-tauluihin:
  - F 4.3.1 erittely muun laajan tuloksen kautta arvostettavista rahoitusinstrumenteista
  - F 4.4.1 erittely jaksotettuun hankintamenoon arvostettavista rahoitusinstrumenteista
  - F 7.1 erääntyneet saamiset instrumenteista, jotka ovat arvonalentumisten piirissä
  - F 9.1.1 annetut luottositoumukset ja takaukset
  - F 12.1 ja F 12.2 kauden aikaiset muutokset arvonalentumistappioissa ja kauden aikana tapahtuneet siirrot vaiheesta toiseen

- Varojen jaottelu arvonalentumismallin kolmeen vaiheeseen (1, 2, 3) ja siirrot vaiheesta toiseen
- Paljonko vaiheessa 1 on käytetty helpotuksia (low credit risk exemption)
- Tietoja luottotappioista
- Rahavirtoihin tehtyjen muutosten vaikutukset (modifications)
- Taseen ulkopuolisten erien arvonalentumiset

- Nykyinen F16.7 muuttuu niin, että jatkossa siinä raportoidaan vain muut kuin rahoitusinstrumenttien arvonalentumiset

2.4 FINREP - Suojauslaskenta

- Uusia tauluja F11.3 ja F11.4
  - Tietoa suojausinstrumenteista, jotka eivät ole johdannaisia
  - Suojauskohteet käyvän arvon suojauksessa ja käyvän arvon suojauksen vaikutukset raportointiperiodilla
- Korkotuotot taloudellisesta suojauksesta omalle riville tauluun F 16.01
- IAS 39:n soveltamista jatkavat valvottavat raportoivat samat taulut

3. Teema-arvio viranomaisraportoinnin järjestämisestä ja raportoinnin laadunvarmistuksesta

Sinikka Taskinen

3. Teema-arvio viranomaisraportoinnin järjestämisestä ja raportoinnin laadunvarmistuksesta

Teema-arvion tavoite	Saada yleiskuva viranomaisraportoinnin järjestämisestä ja organisoinnista valvottavassa yhteisössä
Osallistujat	Talletuspankit ja luottoyhteisöt pl. SI-valvottavat
Keskeiset osa-alueet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yleiskuvaus viranomaisraportoinnin järjestämisestä 2. Raportointisäännösten muutosten seuraaminen ja toteutus 3. Validointiprosessi ja tietojen oikeellisuuden varmistaminen
Aikataulu	Kyselylomake lähetetään syyskuussa Vastausaika 30.11.17 saakka.
Lopputuote	Yhteenveto saaduista vastauksista julkaistaan Finanssivalvonnan kotisivuilla vuoden 2017 lopussa

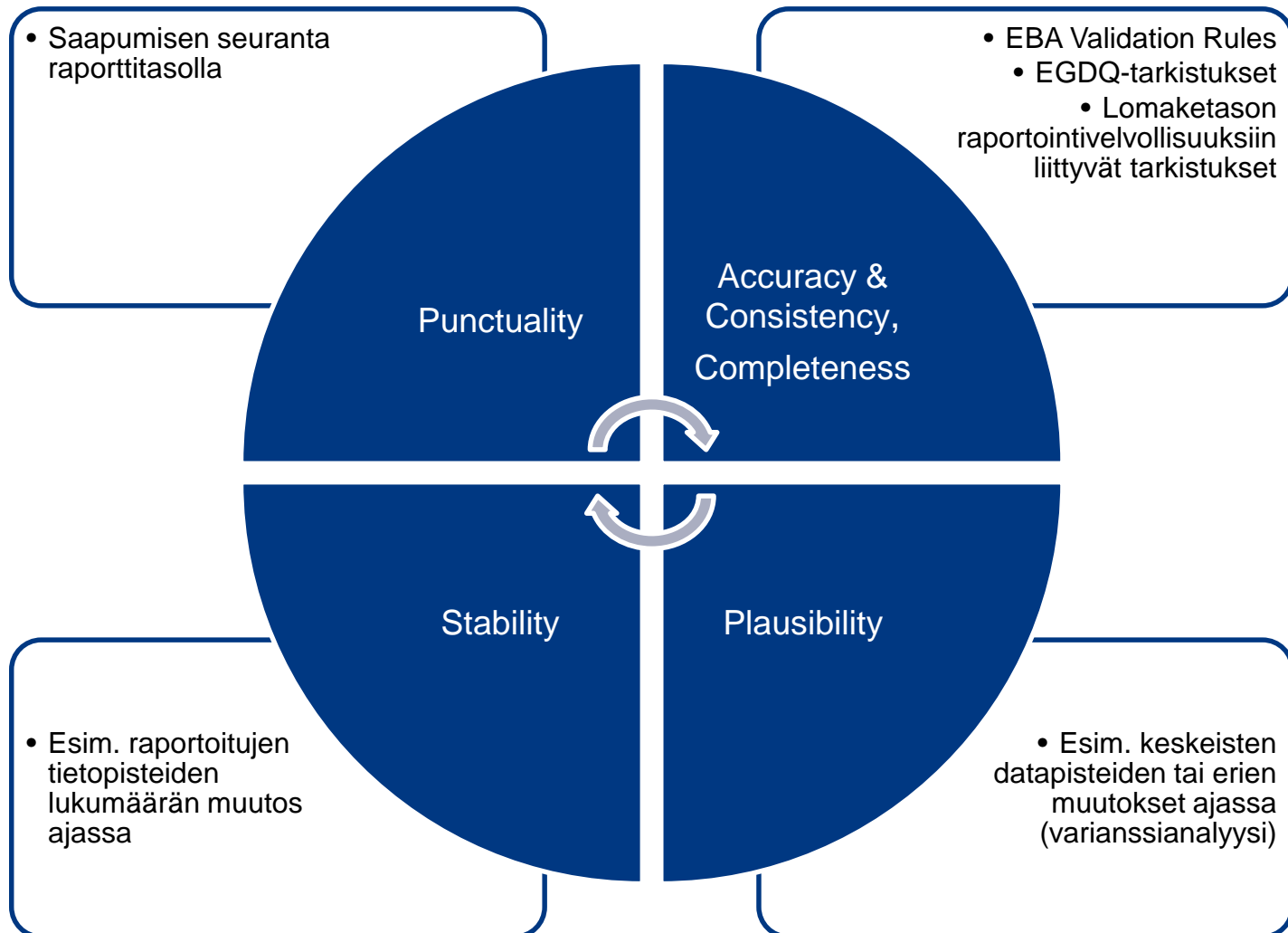
4. Raportoinnin laadunvarmistus Finanssivalvonnassa

Arttu Kiviniemi

4.1 ITS-raportoinnin laadunvarmistusprosessi

Datan laatua kuvaavat ulottuvuudet ja keskeiset mittarit / tarkistukset

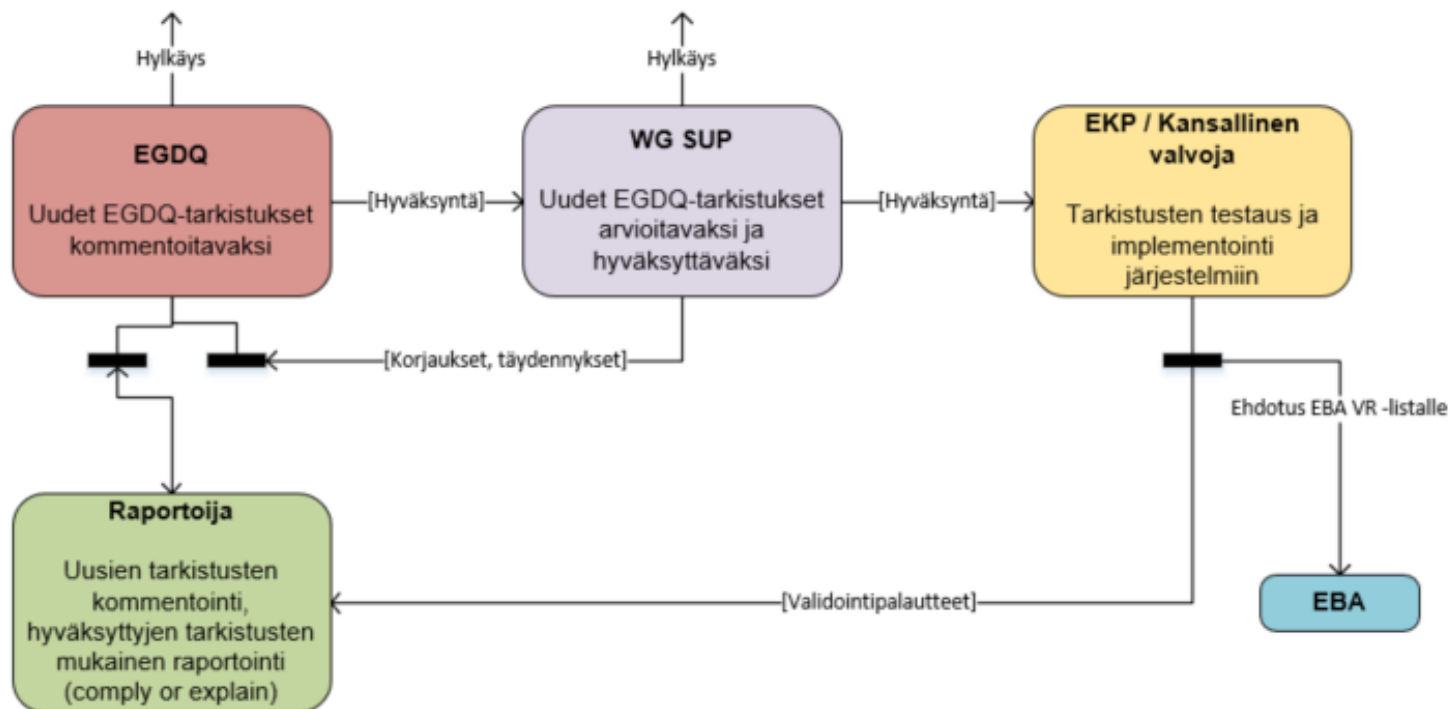

- Tarkistus- ja korjausprosessi ennen raporttien EKP-lähetysten määräaikaa
  - Havainnot perustuvat Fivan laadunvarmistusprosesseihin
  - Korjausaikaa annettu tyypillisesti noin kolme päivää, tarvittaessa määräaikaa pidennetty esim. virheiden runsaan määrän vuoksi
- Tarkistus- ja korjausprosessi EKP-lähetysten määräajan jälkeen
  - Selvitys- ja korjauspyynnöt määräaikoineen tulevat useimmiten suoraan EKP:lta tai EBA:lta => Fiva ja muut kansalliset valvojat ovat antaneet palautetta EKP:lle sekä korjauspyyntöjen selkeydestä että korjausten määräajoista
  - EKP on noteerannut palautteet ja tunnistanut toimintatapojensa aiheuttamat ongelmat
  - Päätöksiä prosessien ja toimintatapojen mahdollisista muutoksista ei ole kuitenkaan tehty

- EKP:n Expert Group on Data Quality (EGDQ) -työryhmän kehittämät tarkistukset
  - Täydentävät EBA Validation Rules -tarkistuksia
  - Tarkistusten vastainen raportointi johtaa korjaus- tai selvityspyyntöihin (comply or explain)
  - Pidemmän aikavälin tavoitteena on sisällyttää tarkistukset osaksi EBA Validation Rules -tarkistuksia
  - Ehdotetuista tarkistuksista hyväksytty 145 kpl (Q2 2017)
    - Hyväksytyt tarkistukset julkaistu [Fivan verkkosivuilla](#)
  - Jatkossa raportojilla mahdollisuus osallistua uusien tarkistusten kehitysprosessiin tarkistusten kommentointivaiheessa

EGDQ-tarkistusten kehitys- ja hyväksymisprosessi

- Muut sisällön oikeellisuutta mittaavat tarkistukset
  - EBA Validation Rules -listan taksonomian ulkopuoliset tarkistukset
  - Raportoitujen tietopisteiden lukumäärien merkittävät muutokset (Stability)
  - Keskeisten tietopisteiden tai tunnuslukujen osakomponenttien merkittävät muutokset (Plausibility)
    - Esim. EBAn Key Risk Indicators -tunnusluvut
  - Fivan analyysityön havaintojen perusteella kehitetyt tarkistukset
    - Esim. AE- ja FINREP-raportoinnin ristikkäistarkistukset
  - EKP:n tai EBAn ad hoc -tarkistukset esim. erilaisiin teema-arvioihin liittyen
- Lomaketason raportointivelvollisuuksiin liittyvät tarkistukset
  - Kunkin lomakkeen raportointistatuksen vertaaminen lomakekohtaisiin raportointivelvollisuuksiin
  - Raportointivelvollisuuksien määrittäminen pohjautuu sääntelyyn sekä EKP:n määrittämiin
  - Raportointistatus viittaa lomakkeeseen kohdistettuun filing indicatoriin ja sen tyyppiin (ks. EBA XBRL Filing Rules, luku 1.6)
  - Lomaketason raportointivelvollisuuksien määräytymisperiaatteet sekä sallitut filing indicator -tyypit kuvattu [Fivan verkkosivuilla](#)

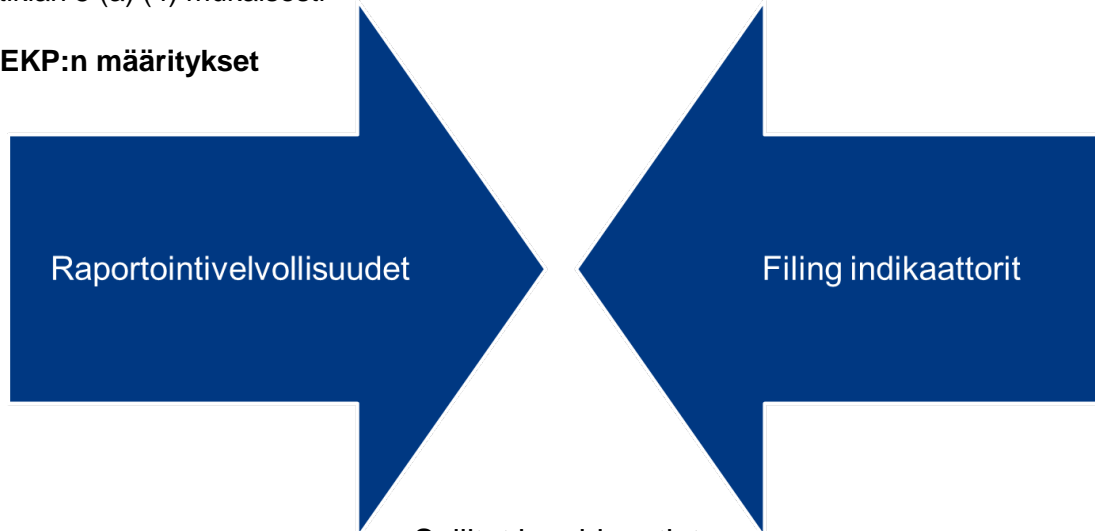
Lomaketason raportointivelvollisuuksiin liittyvät tarkistukset

Säätely (ITS / CRR)

Esim. määrittelyt C09.01-02 ja F20: kynnysarvosääntö täytäntöönpanoasetuksen (EU) 680/2014 artiklan 4 ja artiklan 5 (a) (4) mukaisesti

EKP:n määritykset

Raportointivelvollisuudet

Filing indikaattorit

Sallitut kombinaatiot

Odotettu

@find:filed="true"

Ei sallittu

@find:filed="false" tai FI puuttuu

Määrittelemätön / Ei odotettu
(mutta sallittu)

@find:filed="true" tai "false"

4.2 Tarkistusten automatisointi

1. Taksonomian ulkopuolisten kaavatarkistusten (esim. EGDQ-tarkistukset) ja lomaketason raportointivelvollisuuksiin liittyvien tarkistusten automatisointi
  - Implementointi Fivan saapuvan raportoinnin automatisoituihin käsittelyprosesseihin ja mahdollisuuksien mukaan myös Tiedonkeruusovellukseen (TKS)
  - Ajankohdan Q3 2017 raportoinnista alkaen suurin osa hyväksytyistä EGDQ-tarkistuksista implementoitu TKS:n validointeihin ja Fivan sisäisiin prosesseihin
2. Automatisoidut validointipalautteet myös raportin sisältövirheistä
  - Raportoija saa listan raportin kaikista virheistä heti raportin lähettämisen jälkeen
  - Tuotannossa todennäköisesti vuoden 2018 alkupuolella
3. Muutokset raporttien käsittelyssä
  - Vakavia sisältövirheitä (blocking-tason virheet) sisältävät raportit tullaan hylkäämään raporttien vastaanottovaiheessa
  - Hylätyt raportit hyväksytään Fivassa vasta, kun raportoija toimittaa selvityksen, miksi blocking-tason tarkistusten mukainen raportointi ei ole mahdollista
  - Tuotannossa todennäköisesti vuoden 2018 alkupuolella

4. Raportoinnin aikaikkuna

- [*raportoinnin määräpäivä, raportoinnin määräpäivä + X päivää*]
- Raportit, joiden saapumisaika on aikaikkunan ulkopuolella, hylätään, paitsi jos
  - a) raportoija antaa selvityksen aikaikkunan ulkopuoliseen raportointiin (esim. havaitut virheet edellisten ajankohtien raportoinnissa) TAI
  - b) Fiva nimenomaan pyytää korjaamaan jonkin vanhan ajankohdan raportointia, jonka osalta aikaikkuna on sulkeutunut
- Tavoitteena välttää raporttien odottamattomat uudelleenlähetykset vanhoille viitepäivämäärille
- Kokonaisuus vielä suunnitteluvaiheessa, aikaikkunan pituutta ei vielä päätetty
- Tuotannossa aikaisintaan vuoden 2018 alkupuolella

- Fivan testiympäristön hyödyntäminen
  - Projektin keskeiset kokonaisuudet sisällytetään sekä tuotanto- että testiympäristöön
  - Raportoijia kannustetaan hyödyntämään Fivan testiympäristöä laadunvarmistusprosesseissaan
    - Automatisoidut validointipalautteet => korjaustarpeet tiedossa jo etukäteen
    - Tavoitteena hyödyntää testiympäristöstä saatuja validointipalautteita ennen varsinaisen raportin toimitusta
    - Tuotantoon lähetetään vain raportteja, joiden laatu on jo varmistettu raporttoijien omissa järjestelmissä ja Fivan testiympäristössä

Keskeisimmät projektilla tavoiteltavat hyödyt:

Laadunvarmistustyö tehostuu

Validointivirheet ja muut laadunvarmistuksen havainnot raporttoijille mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja mahdollisimman kattavasti

- Enemmän korjausaikaa, EKP:n korjaus- ja selvityspyynnöt (tiukkoine määräaikoineen) vähenevät
- Analyysityö perustuu korkealaatuisempaan dataan heti ensimmäisestä raporttiversiosta lähtien

5. Muuta ajankohtaista

5.1 Katsaus järjestämättömistä saamisista ja lainanhoitajoustoista

Laura Hievanen

- EBA:n ITS on viranomaisraportoinnin ohje, mutta sitä odotetaan sovellettavan myös riskienhallinnassa F 18.00 ja F 19.00 lomakkeiden osalta
  - *Oikea viranomaisraportointi edellyttää analyysia eri päätösten yhteydessä*
- Viranomaisraportoinnin määritelmät vs. luottoriskienhallinnan määritelmät
- Johdon ja riskienhallinnan raportointi
- Arvonlennustarpeen tunnistaminen

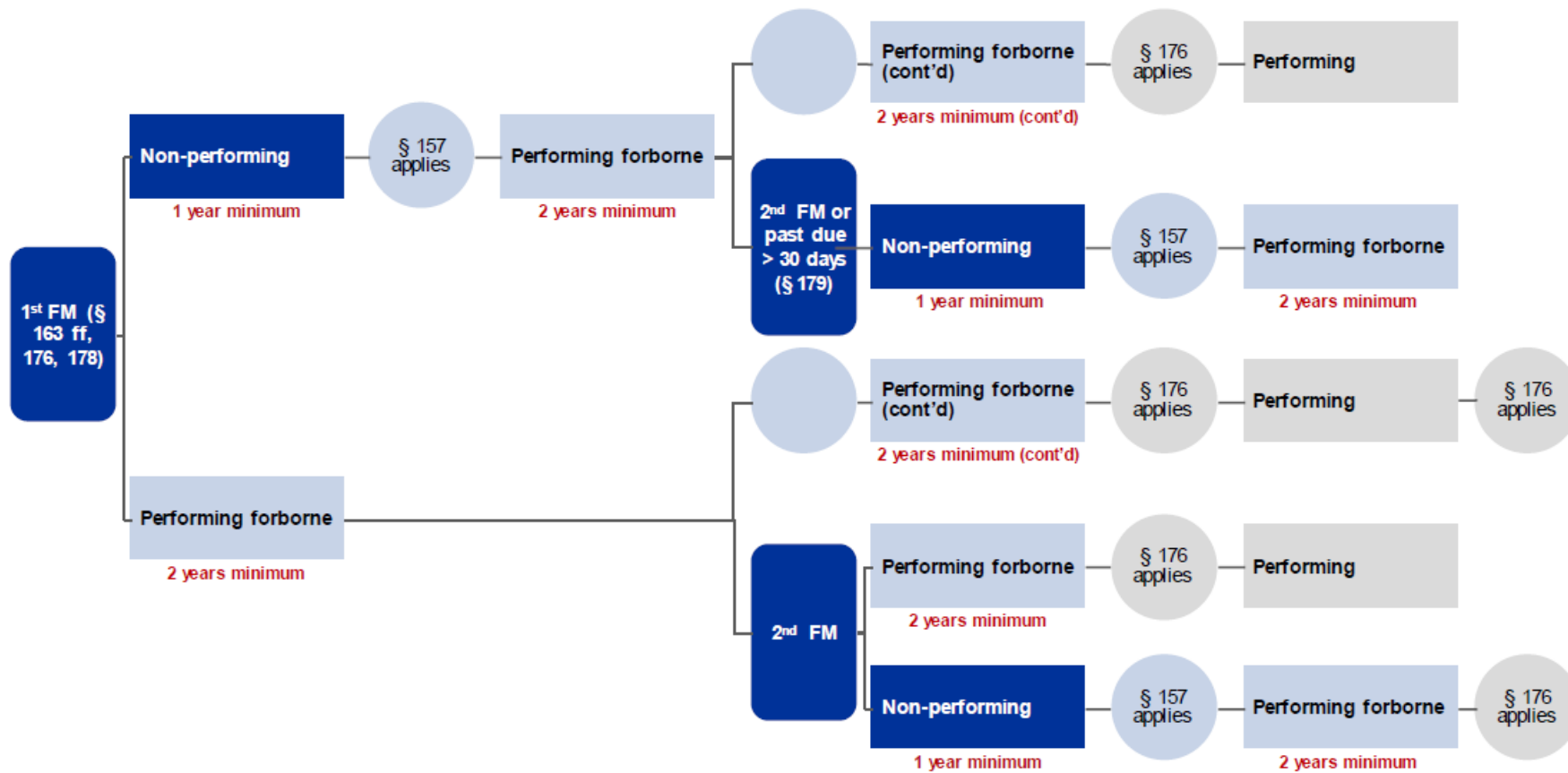
- Yli 90 päivää erääntyneet
- Todennäköisesti maksamatta jäävät saamiset
  - Maksukyvyttömät
  - Arvonalentuneet
  - Konkurssit
  - ”Pulling effect”, 20 % sääntö
  - Asiakaskokonaisuuden huomiointi
  - Lainanhoitajastolliset saamiset, joissa 1 vuoden koeaika
  - Muut saamiset, jotka todennäköisesti jäävät maksamatta
- Järjestämättömän saamisen tervehtyminen

- Velallisen taloudellisen tilanteen arvioiminen edellytyksenä:
  - Lainanhoitajousto vai muu muutos/uudelleenrahoitus
  - Lainanhoitajoustojen luokittelu terveisiin ja järjestämättömiin
  - Järjestämättömän lainanhoitajoustosaamisen tervehtyminen
  - Lainanhoitajoustoluokittelun päättyminen

- Muut kriteerit luokittelumuutoksille

Lainanhoitajoukko ja lainan järjestämättömyys

- Forbearance measures (FM)
- From Non-performing to Performing forborne
- From Performing forborne to Performing

Kuvio 3 EKP:n Ohjeesta pankeille järjestämättömien saamisten käsittelystä

Sources and notes of the figure: All paragraphs refer to Annex V, Part 2, Regulation (EU) 680/2014

5.2 Muutokset luototussuhteen laskentaa koskevaan MOKiin 3/2015

Jukka Aaltonen

- [Valvottavatiedote 15.6.2017](#)
- [Valvottavatiedote 4.9.2017](#)
- Luotonantoa helpotetaan eräissä tapauksissa ja samalla kiristetään vakuuksien arviointikäytäntöjä
  - Vakuusketjussa kauempana olevat vakuudet voidaan ottaa huomioon luototussuhdetta laskettaessa
- Vakuuksien arviointia koskevia säännöksiä täsmennetään ja tiukennetaan
  - LLL 15 luvun 11 § 7 momentti sekä LLL 9 luvun 24 § antavat Fivalle toimivaltaa antaa määräyksiä ja ohjeita vakuuksien ja niiden käyvän arvon tarkemmasta määrittelystä
- Muut muutokset
  - Perustuvat lainsäädännön muutokseen tai
  - Täsmentävät eräitä käsitteitä
- Tavoitteet
  - Yhdenmukainen soveltaminen
  - Raportoinnin laadun parantaminen

- Asuntoluoton määritelmä
  - Vanhan kuluttajansuojalain 7 luvun 7 § 4-kohta kumotaan, tilalle uusi LLL 15 luvun 11 § 1 momentti.
  - Asiasisältö säilyy, sanamuoto muuttuu, voimaan 1.1.2017.
  - Uusi määritelmä on kirjoitettu määräyksen 1.2 luvun (3) kohtaan, ei aiheuta muita muutoksia
  - Muutoksen perusteena muuttunut lainsäädäntö
- Määräykseen lisätään uusi luku 4.1 *Vakuuksien arviointi*
  - Kaikki laskennassa käytettävät vakuudet arvioidaan 15 luvun 11 §:ssä tarkoitetun asuntoluoton myöntämishetken mukaiseen käypään arvoon.
    - Sitovana määräyksenä luvun 4.1 kohdassa (3)

- Arvioinnissa on noudatettava luotettavia arviointikäytäntöjä, joissa huomioidaan kv. arviointistandardit (IVS), arvioitsijalla oltava riittävä ammattitaito, arviointi luottoprosessista riippumatta.
  - Kuluttajansuojalain 7 a luvun 13 §:ään, jossa em. periaatteet on ilmaistu lain tasolla sekä
  - Valtioneuvoston asetukseen luotonantajien ja luotonvälittäjien ammatillisista vaatimuksista asunto-omaisuuteen liittyvissä kuluttajaluotoissa (HE 77/2016)
  - Voimaan 1.1.2017
- Koskee myös muita laskennassa käytettäviä vakuuksia kuin luottosopimuksen vakuudeksi annettavan asunto-omaisuuden arviointia.
  - Määräys luvun 4.1 kohdassa (3), perustuu LLL 9 luvun 24 § ja 15 luvun 11 §:ään

- Haettavan luoton vakuudeksi pantattu asunto-omaisuus on vakuutena myös kolmannen henkilön tai luotonhakijan muissa omissa vastuissa.
  - Helpottaa luotonantoa
  - Yrittäjät, maanviljelijät, yksityishenkilöt, käytännön ongelmat (FK)
  - Luvun 4.1 kohdassa (4)
    - Ohjeet kolmannen henkilön vastuiden tai luotonhakijan muiden omien vastuiden vakuudeksi pantatun muun omaisuuden huomioimiseen
    - Vakuudet arvioitava huolellisesti ja ammattitaitoisesti
- Laskelma, josta käy ilmi vakuusketjun (asiakaskokonaisuuden) vastuut ja vakuudet sekä miten laskennallinen realisointi on tehty
  - Määräyksenä 4.1 luvun kohdassa (7)
  - Vakuusarviosta on käytävä ilmi ainakin arvioinnin perusteet, käytetty arviointimenetelmä ja arvioinnin suorittaja
  - Dokumentointivelvollisuus

- Vakuuden arvon äkillinen lasku (poikkeus)
  - Äkillinen, odottamaton, (kosteus-, rakennevario tai vastaava)
  - Ei voi korjata hintatason laskusta johtuvaa vakuuden arvon alenemista.
  - Lisäluototus sallitaan
  - Määräyksenä luvun 4.4 kohdassa (19)
  - Helpottaa luotonantoa
- Muita muutoksia
  - Lisätty täytevakuuden määritelmä luvun 1.2 kohdassa (7)
  - Määräys täytevakuuden käyvän arvon laskennasta luvun 4.1 kohdassa (5)
  - Annettu täytevakuuden laskentaa koskevat ohjeet (valvottavatiedote 15.6)
  - Täsmennetty asumisoikeus- ja osaomistussopimusten arvonmäärittystä luvun 4.2 kohdassa (7)
  - Täsmennetty kiinnitettyjen haltijavelkakirjojen arvostusta luvun 4.2 kohdassa (7)
  - Täsmennetty MEL ja AP käsitteiden sisältöä luvun 4.3 kohdassa (17).
    - MEL= muu ensisijaiseen asuntopanttiin kohdistuva luotto (luoton tulee kohdistua rahoitettavaan kohteeseen, (ostettavan kohteen rahoitus tai peruskorjaus)
    - AP= ensisijaista asuntopanttia rasittava muu kuin rahoitettavaan kohteeseen kohdistuva luotto (esim. kulutusluotto) tai toiseen luottoon annettu panttaus
- Ei muutoksia raportointilomakkeeseen
  - Raportoitavien tietopisteiden lukumäärä pysyy ennallaan

**FINANSSIVALVONTA
FINANSINSPEKTIONEN**
FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY

KIITOS!

■ ITS-raportointi

- [Uutiset ja tiedotteet](#)
- [Q&A](#)
- [Taksonomiapäivitykset, DPM-mallit ja validointisäännöt](#)
- [EBAn uutiskirjeen tilaus](#)
- [EBA taxonomies roadmap \(Regulation and policy > Supervisory reporting > Reporting packages... > XBRL Taxonomy and Supporting Documents\)](#)

■ Forbearance & non-performing exposures

- [EU:n virallisessa lehdessä 29.9.2016 julkaistu asetus 2016/1702 sisältäen viimeisimmän version F 18.00 ja F 19.00 raportoinnista](#) (suomeksi ja englanniksi)
- [Konsolidoitu versio 1.12.2016 raportointiasetuksesta 680/2014 sisältäen yllä mainitut versiot F 18.00 ja F 19.00 raportoinnista](#) (englanniksi)
- [EKP:n Ohjeet pankeille järjestämättömien saamisten käsittelystä: suomenkielinen versio, englannin kielinen versio](#)

■ FINREP (IFRS 9:n aiheuttamat ITS-muutokset)

- [EBA/ITS/2016/07](#)
- [Virallinen lehti](#)
- [Guidelines on credit institutions' credit risk management practices and accounting for expected credit losses](#)

■ EBAn ohje maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta vakavaraisuuslaskennassa

- [Guidelines on the application of the definition of default](#)
- [Valvottavatiedote 36/2017 \(30.6.2017\)](#)

Lyhenne	Englanti	Suomi
AE	Asset Encumbrance	Varojen vakuussidonnaisuus
ALM	Additional Liquidity Monitoring Metrics	Likviditeetin lisämetriikka
COF		Euroopan keskuspankin valvontamaksutietojen kerääminen
COREP	Common reporting	Yhteiseurooppalainen raportointi
COREP CCB	Countercyclical buffer	Vastasyklinen puskuri
COREP CCR	Counterparty Credit Risk Exposures	Vastapuoliriski
EBA	European Banking Authority	Euroopan pankkiviranomainen
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority	Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen
EKP	European Central Bank	Euroopan keskuspankki
ESMA	European Securities and Markets Authority	Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen
FA, FT		Finrep-liitetaulukot
FINREP	Financial Reporting	Taloudellisen informaation raportointi
FP	Funding Plans	Varainhankintasuunnitelma
ITS	Implementing technical standard	Tekninen sääntelystandardi
KP		Raportti kiinnitysluottopankkitoiminnasta

Lyhenne	Englanti	Suomi
KSL		Kuluttajansuojalaki
LCR	Liquidity Coverage Ratio	Maksuvalmiusvaatimus
LE	Large Exposures	Suuret asiakasriskit
LR	Leverage Ratio	Vähimmäisomavaraisuusaste
LTC	Loan to Collateral	Enimmäisluototussuhde (Luototussuhteen raportointi)
M		Rahoitusriski
NSFR	Net Stable Funding Ratio	Pysyvän varainhankinnan vaatimus
OF	Own Funds	Omat varat
R		Korkoriski
RVA		Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien vakavaraisuuden laskenta ja raportointi
S		Pankkijärjestelmän tila
SBP	Supervisory Benchmarking Portfolios	Omien varojen vaatimusten laskemista koskevien sisäisten menetelmien vertailu valvontatarkoituksiin
STE	Short term exercise	
V		Suurimpien vastapuolten ilmoittaminen

Nimi	Puhelin	Sähköposti
Jaana Rantama	+358 50 546 4597	jaana.rantama@fiva.fi
Jussi Eronen	+358 50 324 5911	jussi.eronen@fiva.fi
Tülin Bedretdin	+358 50 325 9758	tylin.bedretdin@fiva.fi
Erja Pullinen	+358 40 542 1024	erja.pullinen@fiva.fi
Tomi Halme	+358 40 835 0503	tomi.halme@fiva.fi
Sinikka Taskinen	+358 50 573 7076	sinikka.taskinen@fiva.fi
Arttu Kiviniemi	+358 50 307 5821	arttu.kiviniemi@fiva.fi
Laura Hievanen	+358 40 060 7121	laura.hievanen@fiva.fi
Jukka Aaltonen	+358 50 345 7656	jukka.aaltonen@fiva.fi